

ترمينولوژي

حقوق و دعاوی دریایی

تأليف و تحقيق:

حبيب ا... حبيبى

سرمشلسه:	: جیبی، حبیب الله، ۱۳۴۳
عنوان و نام پدیدآور:	: ترمینولوژی حقوق و دعاوی دریایی / تألیف و تحقیق حبیب الله جیبی
مبلیخصات ظاهری:	: تهران: دوراندیشان، ۱۳۹۰.
فروست:	: ۳۰۴ ص
شابک:	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۷۶-۲۷-۰۰
وضعیت فهرست نویسی:	: فیا
موضوع:	: حقوق دریاها - ولاه نامه‌ها - انگلیسی
موضوع:	: حقوق دریاها - اصطلاح‌ها و تعبیرها
موضوع:	: زبان انگلیسی - والا نامه‌ها - فارسی
رده بندی کنگره:	: ۱۳۹۰ ت ۴ ح ۲ / KZA ۱۱۲۵
رده بندی دیویی:	: ۳۴۱/۴۵۰۳
شماره کتابشناسی ملی:	: ۲۵۴۹۲۸۷

نام کتاب ترمینولوژی حقوق و دعاوی دریایی

تألیف: جیبی الله جیبی

ناشر: دوراندیشان

تیراژ: ۱۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

قطع: رقمی

صفحه آرای: مینا ولی الهی

لیتوگرافی: موج

چاپ: ایران مصور

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ ریال

شماره شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۷۶-۲۷-۰۰

أدرس دفتر فروش و مرکز بخش:

خیابان انقلاب- روبروی ویلا- کوچه کندوان- کوچه وکیل الرعایای پارسى- پلاک ۳

مجتمع دوراندیشان- واحد ۱

تلفن مرکز بخش: ۰۲۱-۶۶۷۳۷۵۸۹-۶۶۷۳۷۶۲۹

کلیه حقوق متعلق به مؤسسه‌ی دوراندیشان است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

به نام آنکه هر که با اوست

بی آرزوست

حقوق دریائی یکی از پراهمیت‌ترین و در عین حال وسیع‌ترین رشته‌های حقوق است و از زمانی که بشر استفاده از وسعت دریا برای تجارت در عرصه جهانی را آغاز نمود، تقریباً قواعد و مقررات مرتبط با آن را نیز با کم و کیف متناسب با زمان خود وضع کرد که ریشه‌های آن در بدوی‌ترین و قدیمی‌ترین عادات و رسوم سفرهای دریائی بشر وجود داشته است. حقوق دریائی با توجه به گستردگی حوزه عملیاتی آن ارتباط مستقیم و عمیق با سایر رشته‌های حقوق دارد. نظر به موضوعات متنوعی که در حقوق دریائی مطرح است می‌توان اذعان نمود که ارتباط این رشته با سایر رشته‌های حقوق ناگسستنی است. حقوق دریائی به اعتبار حمل و نقل دریائی با حقوق خصوصی، از جهت حمل و نقل مسافر، حاکمیت و صلاحیت قضائی کشورهای مختلف، با حقوق بین‌الملل خصوصی، از جهت ثبت کشتی و اخذ تابعیت با حقوق عمومی (حاکمیت دولت‌ها)، از حیث حفظ محیط زیست و مسائل مرتبط با آن با حقوق بین‌الملل عمومی و نهایتاً به موجب حاکمیت دولت‌ها در آبهای داخلی، ساحلی، سرزمینی و قوانین حاکم بر آبهای آزاد، با حقوق دریاها ارتباط دارد.

با توجه به اهمیت حقوق دریائی به اعتبار سنخیتی که با آبهای بین‌المللی دارد باید بر این امر صحه گذاشت که هرچند کشور ایران اسلامی با داشتن ارتباط جغرافیائی و استراتژیک با آبهای بین‌المللی از جایگاه ویژه‌ای در عرصه بین‌الملل برخوردار است، ولی متأسفانه توجه شایسته‌ای به این رشته مهم نشده و حتی می‌توان گفت تا حدود زیادی در حوزه دانشگاه و پژوهش مغفول مانده است و به تبع آن تجارت دریائی و همچنین تعمیق در موضوعات حقوقی مرتبط با آن که در توسعه و اقتصاد کشور نقش حیاتی و اساسی دارند، نیز کم‌رنگ جلوه می‌نماید.

مؤلف با رویکرد به دلایل مذکور اعتقاد بر این دارد که می‌بایست مبانی و مباحث این رشته از حقوق با انتشار کتاب‌های معتبر مبتنی بر اطلاعات و مطالب مستند در حوزه دانشگاه با جلوه‌ای که شایسته آن است به حیطه تبیین درآید، و در همین راستا، در مجموعه حاضر که با نام «ترمینولوژی حقوق و دعاوی دریائی» در دسترس علاقمندان رشته حقوق قرار دارد، سعی بر این شده که موضوعات، مطالب و اصطلاحات حقوق دریائی که بصورت علمی و کاربردی در دعاوی دریائی و سایر رشته‌های مرتبط با موضوعات دریائی در حقوق بین‌الملل مطرح است، مورد بررسی قرار گیرد.

عدم توجه دقیق به این رشته، که می‌توانست با قدمت بسیار معتبری در ایران مطرح باشد، باعث گردید که مباحث اصلی و جایگاه علمی این رشته در کشور با اقتباس از منابع کشورهای پیشرفته دیگر در حیطه عمل نمود پیدا کند، تا آنجا که علیرغم تصویب «قانون تأسیس دانشگاه دریائی ایران» در سال ۱۳۴۳، متأسفانه اقدام موثری در این راستا معمول نمی‌گردد و این دیرکرد هرچند رویکرد مثبتی در پی نداشته است، ولی تأسیس دیرنگام دانشگاه دریائی ایران در سال ۱۳۷۳، ضرورت پژوهش در این رشته و توجه عمیق به موضوعات آن را نسبت به گذشته بهتر نمایان کرد و اهمیت روزافزون این رشته را به منصه ظهور رساند.

کتاب حاضر مجموعه‌ای از اصطلاحات، عبارات و واژه‌هایی است که صرفاً در حیطه نظری به آنها پرداخته نشده بلکه توضیح مبسوط آنها ریشه در پژوهش علمی مبتنی بر منابع کاربردی بسیار معتبر و تجربه بیست ساله مؤلف در امر کارشناسی، حضور در دعاوی بین‌المللی و دریائی و تدریس درس حقوق دریائی، دارد. در این مجموعه از درج اصطلاحاتی که امروزه بصورت ترکیبی غیرمعمول در بعضی فرهنگ‌ها متداول است، پرهیز شده و نهایتاً اهتمام در انتخاب واژه‌ها و تدوین و بسط معانی آنها منطبق با مفهوم منطقی ترمینولوژی که

در حوزه علم و پژوهش مشهور است، معمول گردیده است. مولف هرچند با این احساس که جای این مجموعه در میان کتب مرجع حقوقی خالی بنظر می‌رسد، اقدام به تألیف آن نموده ولی قطعاً مویّد این است که مجموعه حاضر خالی از ایراد نبوده و نیاز به مطالب تکمیلی دارد و همواره در انتظار انتقادات، پیشنهادات و نظرات سازنده اساتید و کارشناسان به سر می‌برد تا در آینده با تکمیل مطالب، کتابی با استحکام علمی بالاتر در دسترس علاقمندان قرار گیرد.

در تدوین کتاب حاضر « که امید است با اقبال اساتید و صاحب‌نظران حقوق، وکلای دادگستری، دانشجویان رشته حقوق و بسویژه علاقمندان حقوق دریائی همراه باشد، علاوه بر منابع بین‌المللی و آثار معتبر اساتید، تشویق‌های مشفقانه استاد دکتر منصور پورنوری، نظرات کارشناسی و ارزشمند استاد سید منصور موسوی، راهنمایی‌های علمی استاد فخرالدین بدریان، نظرات علمی - تخصصی فوق‌سرمهندس دریائی اسحاق علی میر، مشورت‌های موثر آقای محمدحسین ساروخانی، تجارب علمی کاپیتان‌ها علیرضا سمنانی‌پور، سید محمود قرشی، شهاب دلیلی، راهنمایی‌های کاربردی آقای شجاع ا... اکبری، مساعی دلسوزانه آقای احمد کاظمی‌مجد، همکاری صمیمانه آقایان علی‌اکبر عابدیان کاسگری و علی تابش، رهنمودهای بی‌دریغ آقای رضا فایضی و مشورت‌های خالصانه آقای علی‌اکبر شفیع‌زاده در پویایی مطالب نقش سازنده‌ای ایفا نموده‌اند، که در این جا از یکایک آنها صمیمانه تشکر می‌نمایم. زحمات سرکار خانم حکیمه حشمتی در تحریر متن کتاب نیز مورد امتنان است.

شایسته است که یاد کنم از اساتید بنام حقوق بین‌الملل آقایان دکتر علیمحمد مکرمی و دکتر مرتضی نجفی اسفاد که القابای حقوق بین‌الملل را از آنان آموخته‌ام.

والله المستعان

حبیب‌الله حبیبی

تهران - آذر ماه ۱۳۹۰

امروزه تدوین و نشر کتب و مقالات مرتبط با گرایش‌های متفاوت رشته حقوق از توسعه چشمگیری برخوردار است، بطوریکه آثار معتبری با عناوین بسیار جامع و مؤثر مبتنی بر تحقیق علمی در سطح کشور خصوصاً دانشگاه‌ها و مراکز علمی کاملاً مشهود است.

مؤسسه «دوراندیشان» با چشم‌انداز وسیعی که در اجرای رسالت خود دارد، بر این باور است، که بطور شایسته و بایسته در تبیین رشته حقوق دریائی علی‌رغم وجود چندین اثر تلاش شایانی صورت نپذیرفته و شاید به این دلیل است که در میان منابع و مآخذ معتبر حقوقی، جای کتب مرجع مرتبط با حقوق دریائی کاملاً خالی به نظر می‌رسد. بر این اساس اهتمام «دوراندیشان» بر این اصل استوار گردیده تا بخشی از رسالت خود را به نشر آثار و منابع مربوط به رشته حقوق دریائی معطوف سازد.

در این راستا کتاب حاضر به عنوان اولین کتاب از «مجموعه آثار دهگانه حقوق دریائی» که با قلم آقای حبیب‌الله حبیبی به رشته تحریر درآمده، جهت استفاده دانش‌پژوهان، جامعه دانشگاهی، شرکت‌ها و مؤسسات داخلی - بین‌المللی که در امر تجارت و حمل و نقل دریائی فعالیت دارند انتشار یافته است که امید است مؤثر و مفید واقع گردد. شایسته ذکر است که، مؤلف علاوه بر تدریس، تحقیق و ارائه مقالات متعدد در رشته حقوق دریائی، یکی از باتجربه‌ترین کارشناسان دعاوی بین‌المللی بویژه دعاوی دریائی است که شرکت‌های حمل و نقل دریائی و مؤسسات تجاری بین‌المللی از تجربه وی بهره‌مند هستند،

وی دارای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته حقوق بین‌الملل بوده و در حال گذراندن دوره دکتری در رشته حقوق تجارت بین‌الملل می‌باشد.

قاسم حسین آبادی

مدیر مؤسسه دوراندیشان